

Uteliaan pelokas kurkistus.

BURMA pyristelee irti synkästä historiastaan

26.9.2026 6.30

Burma maalaa matkailijan eteen maalaismaisemat heleän vihreine riisipeltoineen, perinteisesti pukeutuvan kansan taidokkaine kasvomeikkeineen sekä tunnelmalliset käsityöläiskadut Yangonin kiinalaiskortteleissa. Uudistusten myötä matkailijoiden määrä on lähtenyt nousuun.

TEKSTI ja KUVAT: ANNA-KAISA TOURUNEN

Burmalla oli vuoden 1948 itsenäistymisen jälkeen edessään loistava tulevaisuus. Sillä oli rikkaat luonnonvarat ja se kävi laajaa kansainvälistä kauppaa. Toisin kuitenkin kävi, kun maa ajautui etnisten ryhmien välisiin valtataisteluihin ja lopulta sotilasjuntta kaappasi vallan. Sen jälkeen maata on hallinnut sotilasjuntta vaihtelevine kokoonpanoineen. Juntta on sortanut vähemmistöjen oikeuksia, käynyt sotaa tiettyjä heimoja vastaan ja vanginnut toisinajattelijoita.
Monet matkailijat ovat boikotoineet maata ihmisoikeusrikkomusten vuoksi.
Mutta nyt muutoksen tuulet puhaltavat maassa. Taloudellisen avautumisen ja varovaisten demokratiauudistusten myötä matkailijamäärät ovat lähteneet huimaan kasvuun.
Sananvapausuudistus on ollut merkittävä askel kohti demokratiaa. USA ja EU ovat alkaneet purkaa maahan kohdistuneita talouspakotteita, mikä on ilahduttanut myös matkailijoita katukuvaan ilmestyneiden pankkiautomaattien myötä. Vielä jokin aika sitten matkailijan talouteen toi haastetta, että maahan oli tuotava käteinen mukanaan. Piti osata ennakoida, paljonko rahaa tarvitsee ja olla tarkkana, ettei tule huijatuksi vaihtaessaan dollareita paikalliseen valuuttaan.

Sananvapausuudistus on ollut merkittävä askel kohti demokratiaa.

Hallituksella on vielä paljon tekemistä ihmisoikeuksien saralla, esimerkiksi sodan lopettaminen kachin-heimoa vastaan. Tulevaisuus näyttää kuitenkin valoisammalta kuin pitkiin aikoihin. Matkailun kasvu on monessa mielessä myönteinen ilmiö. Se vähentää maan eristäytymistä ja vaikeuttaa siten hallituksen sortotoimenpiteitä. Maa pyristelee irti eristäytymisen politiikasta, josta esimerkkinä on presidentin kaikkien aikojen ensimmäinen Euroopan vierailu.
Buddhalaismunkit, jotka ovat perinteisesti muodostaneet vastavoiman hallitukselle, juttelevat mielellään matkailijoiden kanssa. He uskaltavat puhua jopa politiikkaa ja kertoa taisteluistaan maan paremman huomisen puolesta. He ovat ilahtuneita ulkomaalaisten kiinnostuksesta, koska näkevät maan avautumisen olevan ainoa reitti kohti vapaampia oloja.

Paikalliset suhtautuvat matkailijoihin kohteliaasti, ehkä hieman pelokkaastikin.

Vaikka Burmassa on paljon temppelinähtävyyksiä ja kaunista luontoa, loppujen lopuksi juuri ihmiset tekevät Burman matkasta ikimuistoisen matkailuelämyksen.
Paikalliset suhtautuvat matkailijoihin kohteliaasti, ehkä hieman pelokkaastikin. He ovat aina valmiita tarjoamaan apuaan, jos huomaavat ulkomaalaisen olevan pienessäkin ongelmatilanteessa. Tuntuu suorastaan, että matkailijaa seurataan tarkkaan kuin odottaen tilaisuutta tarjota apua. Jos reissaajan pyörä hajoaa kesken kaupunkikierroksen, monta neuvojaa on heti ympärillä. Jos kanniskelee mukanaan omenoita, voi vastaantulija tarjoutua kuorimaan ne.
Jos kadunmiehet ovat ystävällisiä, hotellien henkilökunta on erityisen palvelualtista. Hymy ulottuu korviin asti avainta ojennettaessa ja vastaan tullessa henkilökunta varmistaa asukkaalta, että kaikki on hyvin.

Buddhalaismunkki kiertää kerjuulla maaseudulla.

Schwedagon temppelistä ei kullan kimallusta puutu.

Pieni poika esittelee itsepunottua hattua.

Toisaalta kansalle on vuosia toisteltu, kuinka ulkomaalaiset ovat epäluotettavia. Juntta on näin halunnut vähentää kansan mielenkiintoa muuta maailmaa kohtaan. Ulkomaan eläviä on verrattu jopa paholaiseen.
Ei siis ole ihme, että matkailija saa joskus osakseen hyvinkin pelokkaita katseita, jotka tuntuvat kysyvän: ”Oletko sinä ihminen kuten minäkin vai mikä olento sinä olet?”. Bussissa paikalliset eivät välttämättä uskalla istua viereen, vaikka paikka olisi viimeinen vapaa.

**Burma on kultaisia pagodeja,
kaupunkien eläväisiä kujia ja
maaseudun avaraa vehreyttä**.

Monitahoinen Burma on näyttäviä kultaisia pagodeja, kaupunkien ahtaita eläväisiä kujia, maaseudun avaraa vehreyttä, pyhyyttä ja rauhaa huokuvia munkkeja ja tavallisia ihmisiä arkisine askareineen. Maa on vasta nimellisesti demokratia, mutta ihmisillä on pitkästä aikaa vahva usko tulevaisuuteen. Vaikka matkailutulot menevät hallinnon taskuun, hyödyttää se silti osin myös tavallista kansaa. Jos hallitus sallisi kotimajoituksen, matkailu voisi parantaa monen pienyrittäjän elintasoa. Koska muitakin oloja vapauttavia lakeja on säädetty, ei ole mahdotonta, että matkailuyrittämiseenkin tulisi muutoksia ja kotimajoittaminen pian sallittaisiin.
Lentokentällä viranomaiset sanovat kaikille matkailijalta näyttäville: ”Pidittehän maastamme? Tulettehan uudestaan? Kertokaa kotona, että tämä on hieno maa.”
Ja minähän kerron, vaikka toivotuksessa oli hieman propagandan makua. Matkailumaana Burma on kuitenkin loistava, oli politiikasta mitä mieltä tahansa.

KÄYNTIKOHTEITA

Yangon
Elämäntäyteisen kaupungin kaduilla voi tapahtua mitä tahansa. Vastaan voi tulla värikkäitä uskonnollisia kulkueita tai monenlaisiin bisnesyrittäjiä. Missä maailman metropolissa voi nähdä miehen myyvän kadulla itse valmistamaansa saippuaa tai leikkaavan veitsellä mainoskylttejä paperista? Käsityöläisten tarkkailu onkin kaupungin mielenkiintoisinta antia. Kaupungin parhaita nähtävyyksiä ovat kultaiset temppelit, joista vaikuttavin on Schwedagon. Se on Aasian suurin buddhalainen temppeli, jonka alueella on lukuisia pagodeja ja ylellinen marmorinen sisäpiha. Korkeimman kultaisena hohtavan pagodan huippu nousee 98 metriin luoden sieltä säteitään koko kaupungin ylle.

Chaunghtha-ranta
Burmalaisten Bengalinlahden lomakeitaaseen pääsee Yangonista noin seitsemässä tunnissa. Kylämäisen tunnelmansa vuoksi paikka on mukavan leppoisa rentoutumiskohde, vaikkei ruskeahiekkaisena ja hieman sameavetisenä ehkä täysin vastaakaan paratiisirantakuvitelmia. Ranta on kuitenkin upean laaja ja avoin, ja illalla voi ihailla uskomattoman hienoja auringonlaskuja tulipallon upotessa mereen. Paikalliset ovat rakentaneet veden rajaan ison kivenjärkäleen päälle pienen pagodan, mikä kuvaa burmalaisten taipumusta kunnioittaa erikoisia luonnonmuodostelmia. Temppeli löytyy myös läheiseltä pieneltä valkohiekkaiselta saarelta, jonka ympäristössä voi snorklata kirkkaissa vesissä.

Mandalay
Kaupunki oli muinoin Burman pääkaupunki, nykyään se on toiseksi suurin kaupunki ja maan buddhalaisuuden keskus. Kiipeäminen Shwe Oo Min -pagodalle loputtomana vuoren rinteitä luikertavia portaita pitkin on elämys. Maisemat paranevat kiivetessä ja ylhäältä avautuu upea näkymä jokineen ja temppelinhuippuineen.
Kapuamassa on aina myös punakaapuisia munkkeja, jotka jutustelevat mielellään matkailijoiden kanssa ja kertovat temppelistä ja buddhalaisesta elämäntavastaan. Paikassa vallitsee uskonnollinen hurmos; välillä soitetaan kelloja tai lyömäsoittimia, buddhapatsaat saavat kukkia ja kaikki ovat iloisella tuulella.
Portaiden varrella on myös useita ennustajia, sillä Burmassa uskotaan astrologian saloihin. Ennustaminen tapahtuu useimmiten kädestä ja perustuu syntymän päivämäärään. Ennustaja saattaa kertoa pitkän ja mielikuvitusrikkaan tarinan asiakkaansa tulevasta elämästä.

Bagan
Yleisin keskustelunaihe muinaisessa kaupungissa on, kuinka paljon vanhoja temppeleita on pystyssä. Erimielisyys lukumäärästä kertoo kuinka valtava temppeliarmeija on. Yleisesti ollaan sitä mieltä, että temppeleita on ainakin yli 4000, mutta jotkut väittävät niitä olevan jopa 6000. Määrä riippuu laskentatavasta, sillä osasta on jäljellä vain muutama kivi. Mutta useimmat ovat yhä näyttäviä jykevine neliömäisine tasanteineen ja korkeine porraspyramidinmuotoisine kärkineen.
Parasta on ottaa alle polkupyörä ja kierrellä kaukaisia ja rauhallisimpia temppeleitä. Baganissa on maan eniten matkailijoita, joten suosituimmilla temppeleillä käy vilkas hyörinä.
Jos haluaa aistia lähes tuhat vuotta vanhan dynastian tunnelmia, kannattaa vetäytyä syrjemmälle. Hienointa on kiivetä korkeimpien temppeleiden katoille ja katsella näkymiä, joilla yhdellä vilkaisulla voi tavoittaa satojen temppeleiden huiput.

FAKTAT BURMA
Virallinen nimi: Myanmar eli Myanmarin liiton tasavalta, mutta myös vanhaa nimeä Burma käytetään edelleen yleisesti.
Sijainti: Kaakkois-Aasiassa
Naapurivaltiot: Bangladesh, Intia, Kiina, Laos ja Thaimaa
Asukasluku: n. 56 milj.
Pinta-ala: 676 578 km² (Kaakkois-Aasian suurin maa)
Kieli: burma
Pääkaupunki: Naypyidaw (as. noin 170 000???)
Muita kaupunkeja: Yangon, Mandalay

PLUSSAT
o Upeat temppelit
o Herkullinen intialaistyyppinen ruoka
o Ihmisten avuliaisuus ja kohteliaisuus
o Maaseutuluonnon kauneus

MIINUKSET
o Vilkkaimpien matkailukeskittymien ruuhkaisuus ja hotellipula
o Teiden yleisesti huono kunto

Kuvat tulleet suoraan kirjoittajalta tarjouksen mukana!
Kuvatekstit:
1.kuva: Uteliaan pelokas kurkistus.
2.kuva: Buddhalaismunkki kiertää kerjuulla maaseudulla.
3.kuva: Schwedagon temppelistä ei kullan kimallusta puutu.
4. kuva: Taitava käsityöläinen askartelee mainoskylttejä Yangonin kadulla.
5.kuva: Pieni poika esittelee itsepunottua hattua.